

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7C/34/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819201395
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáň
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6819201395.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca v právnej veci žalobcu: Y. U., C.. XX.X.XXXX, S. I. XXX, zast. Mgr. Martin Jankovič, advokát, so sídlom Revúca, Železničná 257/19, proti žalovanému: Slovenská republika v mene ktorej koná Generálna prokuratúra SR, IČO: 00166481, Bratislava, Štúrova 2 o zaplatenie 3 311,84 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1 311,84 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1 311,84 Eur od 11.7.2019 do zaplatenia a nahradiť mu náklady spojné s uplatnením pohľadávky vo výške 71,21 Eur, všetko v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietla.

III. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu z prisúdenej sumy.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 29.07.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 311,84 Eur s príslušenstvom titulom náhrady škody spočívajúcej vo vynaložených trovách obhajoby v trestnom konaní a sumy 2 000 Eur titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a nahradenia všetkých trov konania. Žalobu odôvodnil na tom skutkovom základe, že uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 27.09.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-36/DI-RA-2018 bolo v zmysle § 199 ods. 1 Tr. poriadku voči žalobcovi začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku mu bolo vznesené obvinenie za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona za skutok zo dňa 27.09.2018. Vo veci bolo vedené skrátené vyšetrovanie a po jeho ukončení podal prokurátor Okresnej prokuratúry v Revúcej na žalobcu ako obvineného obžalobu vedenú pod sp. zn. 1 Pv 244/18/6608-5 zo dňa 29.09.2018, a to za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Okresný súd Revúca žalobcu oslobodil spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Proti uvedenému rozsudku sa odvolal prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca a na podklade odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením, sp. zn. 5To/132/2018 vyhláseným na verejnom zasadnutí dňa 11.12.2018, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietol. Uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 11.12.2018 predstavovalo konečné rozhodnutie vo veci samej. V predmetnom (1.) trestnom konaní bola obvinenému Y. U. obmedzená osobná sloboda, a to od dátumu 27.09.2018 o 15.45 hod. do dátumu 29.09.2018 do 13.40 hod., teda takmer 2 celé dni. Uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 13.11.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-44/DI-RA-2018 bolo voči žalobcovi začaté ďalšie trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené ďalšie obvinenie za prečin marenia výkonu

úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona za skutok zo dňa 13.11.2018. Skrátene vyšetrowanie bolo vedené Okresným riaditeľstvom PZ v Revúcej, Odborom poriadkovej a dopravnej polície, Okresným dopravným inšpektorátom v Revúcej pod sp. zn. ČVS:ORP-44/DI-RA-2018 a po ukončení skráteneho vyšetrowania v rámci prípravného konania podal prokurátor Okresnej prokuratúry v Revúcej na žalobcu ako obvineného obžalobu za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 06.02.2019 Okresný súd v Revúcej vyhlásil rozsudok, sp.zn. 2T/205/2018, ktorým žalobcu oslobodil spod obžaloby zo skutku právne kvalifikovaného ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, pretože skutok nie je trestným činom. Proti vyššie uvedenému rozsudku sa odvolal prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca a následne nadriadený krajský prokurátor vzal odvolanie okresného prokurátora v celom rozsahu späť. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 5To/20/2019 zo dňa 14.03.2019 zoberal späťvzatie odvolania krajským prokurátorom na vedomie. Uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.03.2019 predstavovalo konečné rozhodnutie v tejto veci. V predmetnom 2. trestnom konaní bola obvinenému Y. U. opätovne obmedzená osobná sloboda, a to od dátumu 13.11.2018 o 10.00 hod. do dátumu 14.11.2018 do 16.30 hod., teda 1 celý deň, 6 hodín a 30 minút. V predmetnom v poradí druhom trestnom konaní sa žalobca ako obvinený dal obhajovať odo dňa 11.12.2018, teda v rámci súdneho konania, a to až do právoplatného skončenia predmetnej trestnej veci obhajcom, ktorému žalobca zaplatil trovy obhajoby v sume 311,84 Eur, ktoré žalobca žiada v tomto konaní uhradiť ako náhradu škody žalovaným.

2. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy žalobca poukázal na to, že v súvislosti s oboma trestnými konaniami bola obvinenému nezákonne obmedzená jeho osobná sloboda v trvaní 4 dní, keďže na účely posudzovania priznania výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa prihliada na každý aj začatý deň obmedzenia osobnej slobody, za ktorý je priznávaná rovnaká suma titulom vzniknutej nemajetkovej ujmy ako za celý deň obmedzenia osobnej slobody. Žalobca poukázal na správanie sa škodcu ako zodpovedného subjektu, resp. ďalších orgánov počas trestného konania, resp. počas obdobia nasledujúceho po tomto trestnom konaní, keď obvinený mal niekedy pocit, že orgány činné v trestnom konaní ho majú v úmysle za „každú cenu“ obviňovať, resp. uznať vinným, keď mu bolo dvakrát vznesené obvinenie príslušným povereným príslušníkom PZ a dvakrát mu bola obmedzená osobná sloboda, a to za skutky, ktoré vôbec neboli trestnými činmi a nejednalo sa ani len o priestupky, resp. o iné spoločensky nežiaduce protiprávne konania. Navyše keď bolo obvinenému vznášané obvinenie za v poradí druhý skutok, bola mu zároveň opätovne obmedzená jeho osobná sloboda v poradí v druhom trestnom konaní, s tým, že to bolo v čase, kedy minimálne Okresnej prokuratúre v Revúcej musela byť známa skutočnosť, že v poradí v prvom trestnom konaní bol obvinený (žalobca), aj keď zatiaľ neprávoplatne, oslobodený spod obžaloby Okresným súdom v Revúcej za identický skutok, pre ktorý mu bola obmedzená jeho osobná sloboda po druhýkrát. Zároveň žalobca poukázal na životnú situáciu a pomery jeho rodiny a dopady obmedzenia jeho osobnej slobody na jeho rodinu, kedy napríklad musela počas tejto doby jeho manželka zabezpečovať prívod pitnej vody z obecnej studne. Žalobca označil za tituly, na základe ktorých si uplatňuje od žalovaného náhradu nemajetkovej ujmy voči žalovanému uznesenie povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 27.09.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-36/DI-RA-2018, ktorým bolo v zmysle § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie Y. U., obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry v Revúcej na obvineného Y. U. vedenú pod sp. zn. 1 Pv 244/18/6608- 5 zo dňa 29.09.2018, uznesenie povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 13.11.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-44/DI-RA-2018, ktorým bolo v zmysle § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie Y. U. a obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry v Revúcej na obvineného Y. U. vedenú pod sp. zn. 1 Pv 279/18/6608-7 zo dňa 29.11.2018. Žalobca poukázal taktiež na to, že žalovaný v odpovedi na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 04.07.2019 uvádza, že v trestnej veci vedenej na základe uznesenia povereného príslušníka PZ OR PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, ODI v Revúcej z 27.09.2018 sp. zn. ČVS:ORP-36/DI-RA-2018, ktorým bolo začaté trestné stíhanie a zároveň vznesené obvinenie žalobcovi, nie sú splnené procesné podmienky na uplatnenie nároku na náhradu škody (§ 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.), nakoľko právo možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Žalovaný tak vyčíta žalobcovi, resp. jeho obhajcovi, že nepodali proti uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia za dňa 27.09.2013 sťažnosť ako riadny opravný

prostriedok, v dôsledku čoho žalovaný aj odmietol žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody ako nedôvodnú. S týmto názorom žalovaného sa žalobca nestotožňuje a v tejto súvislosti poukázal na nález ÚS ČR zo dňa 02.06.2011, sp. zn. IV. ÚS 3719/10, podľa ktorého platí „pravidlo vyčerpania procesných opravných prostriedkov vyžaduje, aby sťažovateľ riadne využil tie prostriedky nápravy, ktoré sú dostupné a dostatočné k dosiahnutiu nápravy tvrdených porušení. Existencia efektívnych opravných prostriedkov musí byť istá nielen v teórii, ale taktiež v praxi, inak stráca požadovanú prístupnosť a efektívnosť. Sťažovateľ nie je povinný využívať prostriedky, ktoré sú nedostatočné a neefektívne.

3. Podaním zo dňa 17.02.2020 žalobca navrhol súdu pripustiť zmenu žaloby, v zmysle ktorej sa domáha, aby bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 311,84 Eur titulom škody spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 311,84 Eur od 11.7.2019 do zaplatenia a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku., vo vzťahu k uvedenému nároku nahradiť žalobcovi trovy konania, zaplatiť žalobcovi sumu 3 000,- eur titulom nemajetkovej ujmy spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 000,- Eur od 11.7.2019 a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo vzťahu k uvedenému nároku nahradiť žalobcovi trovy konania pred súdom prvej inštancie, zaplatiť žalobcovi sumu 130,97 Eur titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a nahradiť trovy konania vo vzťahu k uvedenému nároku. Zároveň žalobca za tituly, na základe ktorých sa zo strany žalobcu uplatňuje nárok na náhradu škody titulom zaplatených trov obhajoby zvolenému obhajcovi vo výške 311,84 €, resp. nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 3 000 €, žiada posudzovať okrem uznesení o vznesení obvinenia a obžalôb prokurátora citovaných v podanej žalobe aj rozhodnutia o zadržaní obvineného a obmedzení jeho osobnej slobody

4. Žalovaný sa k žalobe vyjadril podaním zo dňa 14.10.2019, nárok žalobcu v celom rozsahu neuznal a navrhol žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že ani jeden z orgánov verejnej moci nevydal nezákonné rozhodnutie, respektíve, že by nesprávne úradne postupoval. Došlo k situácii, ktorá sa v trestnom konaní bežne stáva, a ktorú Trestný poriadok vo svojich ustanoveniach výslovne pripúšťa a upravuje, že trestné konanie až v štádiu konania pred súdom bolo ukončené inak, než odsúdením obžalovaného. V danej veci nebolo v inštančnom postupe, ktorý predpokladá Trestný poriadok, rozhodnuté o tom, že by uznesenia o vznesení obvinenia z 27. septembra 2018 (ČVS:ORP-36/DI-RA-2018) a z 13. novembra 2018 (ČVS:ORP-44/DI-RA-2018) boli ako nezákonné zmenené alebo dokonca zrušené tak, ako to predpokladá § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“). Poukázal aj na uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 548/2012 zo 7. novembra 2012 a na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 z 13. novembra 2013, nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. 467/2008 a II. ÚS 497/2016 z 15. júna 2016, rozsudok ESLP Lavrechov vs. Česká republika z 20. júna 2013 ako aj nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 165/2002 poukazujúce na to, že nie každé vznesenie obvinenia, ktoré nevyústilo do právoplatného odsúdenia je nutné paušálne považovať za nezákonné. Vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, respektíve za odporujúce zákonu, iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila, čo bolo aj v tomto prípade ako aj, že o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde vtedy, keď zasahujúcim je orgán štátu pri plnení jeho úloh vyplývajúcich zo zákona. Dochádza tu totiž k stretu dvoch záujmov, pri ktorom sa individuálny záujem fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, dostáva do kolízie s vyšším (verejným) záujmom, ktorému sa priznáva prednosť. V dôsledku toho nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonom ustanovenými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby sú vykonávané v medziach zákona; na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby, alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby. Štát prostredníctvom svojich orgánov totiž má povinnosť za zákonom stanovených podmienok viesť trestné stíhanie voči podozrivým osobám, aby tak reálne plnil svoju ochrannú funkciu. Štátu nemožno uprieť legitímny záujem na vedení trestného stíhania proti konkrétnej osobe, ak tu existuje dôvodné podozrenie, ktoré nepochybne z dôkazov zabezpečených pred vznesením obvinenia žalobcovi vyplývalo. Žalovaný poukázal na znenie § 6 ods. 2 zákona o zodpovednosti štátu za škodu podľa ktorého, právo na náhradu škody možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné

osobitného zreteľa. Z obsahu súdneho spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/37/2018 je zrejmé, že žalobca proti uzneseniu o vznesení obvinenia z 27. septembra 2018 (ČVS:ORP-36/DI-RA-2018) nepodal riadny opravný prostriedok a to hoci bol zastúpený ustanoveným obhajcom. Aj v tomto smere tak nesplnil jednu zo základných podmienok na možné priznanie náhrady škody. Čo sa týka uplatneného nároku týkajúceho sa náhrady nemajetkovej ujmy, keďže vedenými trestnými stíhaniami bolo žalobcovi údajne v značnej miere zasiahnuté do jeho osobnostných práv poukazujem na to, že žalobca uvádza iba tvrdenia, ktoré nepodporil žiadnymi dôkazmi. Úvahy o vzniknutej ujme na dobrej povesti, cti a dôstojnosti žalobcu považujem za vykonštruované. Trestné konanie voči žalobcovi, ktoré prebiehalo bolo zákonné a malo za cieľ objasniť trestnú činnosť žalobcu postupmi, ktoré stanovuje tento štát na ochranu svoju ako aj jednotlivcov. Postup Okresnej prokuratúry Revúca navyše vychádzal aj z rozhodnutia Okresného súdu Revúca vo veci vedenej pod sp. zn. 0T/23/2016, kde v obdobnom prípade, bol iný obvinený právoplatne uznaný vinným.

5. K návrhu na zmenu žaloby sa žalovaný vyjadril podaním zo dňa 28.02.2020 a uviedol, aby súd, ak zistí splnenie zákonných podmienok na zmenu žaloby, rozhodol postupom v zmysle znenia ustanovenia § 142 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok. Nárok žalobcu naďalej neuznáva a žalobu navrhuje ako celok zamietnuť. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnený nárok týkajúci sa náhrady nemajetkovej ujmy v sume 3.000,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.000,- Eur od 11.07.2019 do zaplatenia, a to v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.) vo vzťahu k takto uplatneným úrokom z omeškania poukázal na judikatúru v otázke uvedeného príslušenstva pri náhrade nemajetkovej ujmy, a to konkrétne na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Co/15/97 zo dňa 24.6.1998 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.03.2012. V zmysle uvedených rozhodnutí Najvyšší súd Slovenskej republiky judikoval, že povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, pričom až uplynutím takto určenej lehoty splnenia sa dlžník dostáva do omeškania. V zmysle vyššie uvedeného možno konštatovať, že až rozsudok o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy má konštitutívny charakter vo vzťahu k vzniku tohto nároku, a preto žalovaný nemôže byť do momentu vydania takéhoto súdneho rozhodnutia v omeškaní. Pokiaľ ide o posúdenie nákladov žalobcu spojených s uplatnením pohľadávky v súvislosti s predbežným prerokovaním nároku na náhradu škody žalovaný poukázal na znenie ustanovenia § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, v zmysle ktorého súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom, ktoré si žalobca uplatnil vo výške 130,97 Eur, ktoré mu boli vyúčtované advokátom za spracovanie a podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 13.05.2019 v zmysle § 18 ods. 3 druhá veta uvedeného zákona.

6. Uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 4.3.2020 súd pripustil zmenu žaloby v zmysle návrhu žalobcu zo dňa 17.02.2020.

7. Súd vykonal dokazovanie vyjadreniami strán, oboznámením žaloby a predložených listinných dôkazov: uznesenie ČVS:ORP-36/DI-RA-2018, obžaloba zo dňa 29.9.2018, rozsudok 0T/37/2018-55 zo dňa 1.10.2018, uznesenie Krajského súdu BB sp. zn. 5To 132 2018 zo dňa 11.12.2018, obžaloba zo dňa 29.11.2018 č. 1Pv 279/18/6608-7, rozsudok OS RA č.k. 2T 205 2018-80, uznesenie o späťvzati odvolania Krajského súdu 5To/20/2019 zo dňa 14.3.2019, daňový doklad č. 31/2019, úhrada faktúry č.l. 28, odpoveď na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 4.7.2019, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku zo dňa 13.5.2019, doručka, daňový doklad 16/2020 č.l. 82, potvrdenie o vklade v hotovosti vo VUB banke č.l. obsah spisu 0T/37/2018 a v ňom nachádzajúceho sa vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-36/DI-RA-2018, obsah spisu 2T/205/2018 uznesenie o vznesení obvinenia nachádzajúci sa aj vo vyšetrovacom spise a ostatné listiny nachádzajúce sa vo vyšetrovacom spise ORP-44/DI-RA-2018-sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 16.11.2018, úradný záznam o obmedzení osobnej slobody podľa § 85 ods. 2 zák. č. 301/2005 zo dňa 13.11.2018, zápisnica o zadržaní a obmedzení osobnej slobody, príkaz na prepustenie na slobodu zo dňa 14.11.2018, ako aj obsah spisu 0T 23 2016 tunajšieho súdu vrátane vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-20/DI-RA-2016. Na základe takto vykonaného dokazovania súd zistil tento skutkový a právny stav:

8. Uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 27.09.2018 pod sp. zn.

ČVS:ORP-36/DI-RA-2018 bolo v zmysle § 199 ods. 1 Tr. poriadku voči žalobcovi začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku mu bolo vznesené obvinenie za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona za skutok zo dňa 27.09.2018, keď ako vodič viedol jednonápravový motorový traktor s prívesom bez evidenčného čísla po ceste III. triedy č. 2835 v obci Kameňany, a to napriek tomu, že už bol uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Voči uvedenému uzneseniu žalobca nepodal sťažnosť. Opatrením sp. zn. 6Tp 59/2018 zo dňa 28.9.2018 bol žalobcovi sudcom pre prípravné konanie ustanovený obhajca Mgr. Martin Jankovič. Prokurátor následne podal na žalobcu obžalobu vedenú pod sp. zn. 1 Pv 244/18/6608-5 zo dňa 29.09.2018 za uvedený skutok. Žalobca bol rozsudkom Okresného súdu Revúca sp. zn. 0T/37/2018 zo dňa 01.10.2018 oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom. Proti uvedenému rozsudku sa odvolal prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca a na podklade odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Revúca Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol uznesením, sp. zn. 5To/132/2018 vyhláseným na verejnom zasadnutí dňa 11.12.2018, ktorým podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietol. Zo spisu vo veci vedeného pod sp. zn. 0T/37/2018 a z pridruženého vyšetrovacieho spisu vyplýva, že žalobcovi bola obmedzená osobná sloboda od 27.09.2018 o 15.45 hod. povereným príslušníkom policajného zboru podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku, do dátumu 29.09.2018 do 13.40 hod, kedy bol prepustený na príkaz sudcu pre prípravné konanie.

9. Uznesením povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 13.11.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-44/DI-RA-2018 bolo voči žalobcovi začaté trestné stíhanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona za skutok zo dňa 13.11.2018, kedy od presne nezisteného času do 09:50 h viedol ako vodič jednonápravový traktor s prívesom bez evidenčného čísla po ceste III. triedy č. 2835 v obci Kameňany, a to napriek tomu, že mu bol rozhodnutím OR PZ, ODI v Revúcej zo dňa 09.12.2015, právoplatným dňa 05.01.2016 okrem iného uložený zákaz činnosti viesť motorové vozidlo. Voči uvedenému uzneseniu podal žalobca dňa 16.11.2018 sťažnosť, ktorú prokurátor zamietol uznesením zo dňa 29.11.2018 a v ten istý deň podal na žalobcu ako obvineného obžalobu za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona. Na hlavnom pojednávaní konanom dňa 06.02.2019 Okresný súd v Revúcej vyhlásil rozsudok, sp. zn. 2T/205/2018-8O, ktorým žalobcu oslobodil spod obžaloby zo skutku právne kvalifikovaného ako prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, pretože skutok nie je trestným činom. Proti vyššie uvedenému rozsudku sa odvolal prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca a následne nadriadený krajský prokurátor vzal odvolanie okresného prokurátora v celom rozsahu späť. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 5To/20/2019 zo dňa 14.03.2019 zobral späťvzatie odvolania krajským prokurátorom na vedomie. Uvedené rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 14.03.2019 predstavovalo konečné rozhodnutie v tejto vecí. V predmetnom 2. trestnom konaní bola obvinenému Y. U. opätovne obmedzená osobná sloboda, a to od dátumu 13.11.2018 o 10.00 hod., a to poverenými príslušníkmi policajného zboru podľa § 85 ods. 2 Trestného poriadku, do dátumu 14.11.2018 do 16.30 hod.

10. Žalobca bol v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 2T/205/2018 zastúpený na základe splnomocnenia zo dňa 11.12.2018 obhajcom Mgr. Martinom Jankovičom. Vykonané právne služby vyúčtoval obhajca navrhovateľovi faktúrou č. 31/2019 zo dňa 12.04.2019, ktorou účtoval navrhovateľovi trovy obhajoby v súlade s ustanoveniami vyhlášky č. 655/2014 Z. z. (spolu 4 úkony s príslušiacim režijným paušálom) spolu v sume 311,84. Zo spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/205/2018 vyplýva, že obhajcom vyčíslené trovy obhajoby boli vyúčtované v súlade s počtom jednotlivých úkonov trestného konania a ich trvaním. Z listiny označenej ako „úhrada faktúry č. 0001 vyplýva úhrada faktúry č. 31/2019. Žiadosťou zo dňa 13.05.2019 doručenej Generálnej prokuratúre SR dňa 15.05.2019 žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 311,84 Eur podľa § 15 zákona č. 514/2003. Z.z. a náhrady nemajetkovej ujmy formou primeraného finančného zadostučinenia v peniazoch vo výške 3000 Eur. Generálna prokuratúra žiadosť žalobcu odmietla ako nedôvodnú. Žalovaný do dnešného dňa žalobcovi uplatnenú škodu neuhradil ani čiastočne.

11. Zo spisu sp. zn. 0T/23/2016 súd zistil, že žalovaný dňa 11.7.2016 podal obžalobu na obvineného Ing. M. K. za prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia preto, že dňa 10.7.2016 viedol jednonápravový traktor s prívesom zn. HONDA GCV 160 (zvlášťne motorové vozidlo kategórie V) po ceste III. Triedy v obci Magnezitovce, pričom pri kontrole hliadkou Obvodného oddelenia PZ v Jelšave bolo zistené, že viedol vozidlo napriek tomu, že mu bol trestným rozkazom Okresného súdu Revúca z januára 2016

uložený aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na 6 rokov. Trestné konanie sa v uvedenej veci skončilo vydaním právoplatného Trestného rozkazu, ktorým bol uvedený obvinený uznaný vinným z prečinu kladenému mu zavinu a bol mu uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 5 mesiacov so skúšobnou dobou 12 mesiacov a trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na 36 mesiacov.

12. Na pojednávaní žalobca uviedol, že v oboch trestných konaniach bol spod obžaloby oslobodený z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a poukázal aj na to, že tento skutok nebol ani priestupkom. Celé trestné konanie bolo nezákonné. Minimálne bolo nezákonné aj zadržanie a vzatie žalobcu do zaistenia do CPZ v oboch trestných konaniach. Nepodanie sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia v prvom trestnom konaní, v ktorom bol zastúpený obhajcom, zdôvodnil taktikou obhajoby, keď uviedol, že pozná určité postupy žalovaného a vie, že keby sťažnosť podal, nemohol by už napríklad v ďalšom konaní uzavrieť s prokurátorom dohodu o vine a treste. Žalobca uviedol, že vnímal zásah týchto trestných stíhaní do jeho súkromnej sféry, nakoľko on nikdy predtým nebol zatknutý, uväznený ani odsúdený. 45 rokov chodil na vodu s vozíkom, potom mu žena kúpila traktorík, nakoľko mal už problémy s kĺbmi, a hneď, keď na ňom išiel na vodu, tak ho pred celou dedinou chytili policajti, zatkli ho, nemohol ani kantu s vodou odniesť domov. Bola to hanba, nie je ani vrah, ani nekradne. Bol pri tom priamo aj sused. Zároveň druhýkrát po tom, čo žalobcovi už prišiel papier, že je v uvedenej veci nevinný, tak ten istý policajt ho opäť prišiel zatknúť. Žalobca si bol aj vzhľadom na to, že bol oslobodený pritom druhom zatknutím, istý, že teda môže na traktore chodiť a vlastne pred tým si myslel, že na tom traktore chodiť môže, nakoľko aj výbor v Kameňanoch má taký istý a normálne na ňom chodia. Pri tom druhom obmedzení slobody, keď ho druhýkrát chytili, boli prítomní aj susedia, zhruba 7-8 ľudí, opäť sa hanbil pred susedmi. Všetci pozerali čo sa deje. Žalobca nikde nepracuje, nemá vzdelanie, chodil píliť drevo pre starostu, a to za samotné drevo, bez nároku na finančnú odmenu, čo sa nezmenilo ani po zadržaní. Aj po tom ho starosta posielal na takúto prácu, ale vypytoval sa ho, čo sa deje, žalobca sa pred ním musel spondať. Aj prvýkrát aj druhýkrát, keď žalobcu zadržali, bol v CPZ, kde sa podľa vlastných slov nudil. Pýtal si prácu, či nemôže poumývať chodbu, na čo mu povedali, že priestory CPZ nemôže opustiť.

13. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že rozhodnutia okresného súdu a následne aj odvolacieho súdu v týchto veciach považoval za prekvapujúce, preto aj toto druhé trestné stíhanie začali, aj keď mali vedomosť o neprávoplatnom rozhodnutí okresného súdu, ktoré považovali za prekvapujúce, nakoľko mali zároveň vedomosť už o právoplatnom rozhodnutí v konaní vedenom pod sp. zn. OT 23 2016, týkajúcom sa síce iného obžalovaného, tiež jazdiaceho na traktore v čase zákazu činnosti, ale išlo o totožnú vec, kde súd obžalovaného odsúdil. Tvrdenia PZ žalobcu o taktike obhajoby, o dôvodne nepodanej sťažnosti, považoval žalovaný za nezmysel, hypotézy. Určite v prípade podania sťažnosti, bola možnosť, že by prokurátor zmenil právny názor a nepodal obžalobu.

14. Manželka žalobcu ako svedkyňa na pojednávaní uviedla, že v čase, keď prebiehali trestné stíhanie žili v dome č. 212, kde nie je zavedená voda. Predtým nosil vodu manžel, potom keď ho zatkli tak to robila ona. Pomáhali jej aj deti, voda bola pre nich na varenie aj na kúpanie ako aj pre dobytok. V podstate starostlivosť o celé hospodárstvo prešlo na ňu. Išlo aj o kúrenie drevom. Čo sa týka vody, v minulosti sa nosila na vozíku, neskôr ona začala pracovať v Rakúsku, zarobila nejaké peniaze, a kúpila manželovi traktorík, na ktorom to on vozil. Prvýkrát teda v čase, keď išiel pre vodu, zadržali ho jelšavskí policajti a zatkli ho, zobrali ho do Jelšavy, kde bol zhruba dve noci. Druhýkrát ho taktiež zavreli, kde bol jednu alebo dve noci. S deťmi sa báli, nevedeli ako dlho bude zadržaný, najmladšia dcéra plakala a deti boli z toho všeobecne smutné. Po tom, čo jej muža zadržali sa to po dedine povrávalo, čo sa dozvedela, keď išla na návštevu k susedke a ona sa hneď pýtala, či jej vzali policajti muža. Teda musela sa to niekde dozvedieť, napr. v obchode. To, že manžel počas trestných stíhaní trpel, a že to vplýva na jeho psychiku vnímala na tom, že stále o tom rozprával a on je inak veselý človek, ktorý bežne hovoril len o tom, čo v podstate urobil okolo domu.

15. Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

16. Podľa § 3 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

17. Podľa § 4 ods. 1 písm. b) cit. zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, ak v trestnom konaní škodu spôsobil vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru, a 1. prokurátor nezamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa Policajného zboru alebo povereného príslušníka Policajného zboru a nepodal v trestnej veci obžalobu príslušnému súdu alebo 2. vyšetrovateľ Policajného zboru alebo poverený príslušník Policajného zboru nekonal na základe záväzného pokynu prokurátora,

18. Podľa § 4 ods. 1 písm. f) cit. zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu 4) v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní,

19. Podľa § 5 ods. 1 cit. zákona právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

20. Podľa § 6 ods. 1 cit. Zákona ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

21. Podľa § 6 ods. 2 cit. Zákona právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

22. Podľa § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

23. Podľa § 16 ods. 1 cit. Zákona musí byť zo žiadosti zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil.

24. Podľa § 16 ods. 4 cit. zákona ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

25. Podľa § 17 ods. 1 cit. zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak

26. Podľa § 17 ods. 2 cit. zákona v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadošťačením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

27. Podľa § 17 ods. 3 a 4 cit. zákona výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.8a)

28. Podľa § 18 ods. 1 cit. zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

29. Podľa § 18 ods. 3 cit. zákona súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

30. Podľa § 517 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

31. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č.87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

32. V prípade zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci ide o objektívnu zodpovednosť štátu za škodu, ale len za súčasného splnenia troch podmienok, a to vydania nezákonného rozhodnutia orgánu štátu alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia škody ako majetkovej či nemajetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím či nesprávnym úradným postupom.

33. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu. Nárok škody sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, keď rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 3 Cdo 194/2010 z 30.3.2011). Bolo už opakovane judikované, že ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol oslobodený spod obžaloby, má zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. Zákon zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorej sa nemôže zbaviť. Neposudzuje sa teda správnosť rozhodnutia jeho orgánu z hľadiska, či pri rozhodovaní porušil právnu povinnosť a škodu zaviniť. Rozhodujúcim kritériom zákonnosti konania vedeného orgánom verejnej moci je výsledok tohto konania. V súlade s ustálenou súdnou praxou teda štát zodpovedá za škodu spôsobenú v trestnom konaní uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo oslobodzujúcim rozsudkom, resp. aj zrušením odsudzujúceho rozsudku (a teda neskončilo sa právoplatným odsudzujúcim rozhodnutím trestného súdu). Danosť nezákonnosti rozhodnutia sa nemusí prejaviť na začiatku trestného stíhania, prípadne v čase podania obžaloby, ale môže byť zistená a konštatovaná až v konečnom rozhodnutí v konaní pred súdom, avšak ani uvedená skutočnosť štát nezbaňuje zodpovednosti za škodu, ktorá v dôsledku takéhoto zistenia dotknutému subjektu vznikla, a ktorá sa v takom prípade primárne odvíja od príslušného rozhodnutia, počnúc ktorým bolo trestné stíhanie vedené voči konkrétnej osobe, t.j. od uznesenia o vznesení obvinenia. Na takýto prípad je potom potrebné aplikovať právnu úpravu, ktorá je danému prípadu najbližšia, a to úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím.

34. Súd sa v prvom rade zaoberal otázkou, ktorý orgán je (podľa § 4 zákona č. 514/2003 Z. z.) vo veci nároku žalobcu na náhradu škody oprávnený za štát konať. V danom prípade si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody titulom viacerých rozhodnutí, ktoré označil za nezákonné, a ktoré boli vydané v 2 trestných konaniach vedených proti žalobcovi, ako aj titulom rozhodnutí o zadržení obvineného a obmedzení jeho osobnej slobody v oboch trestných konaniach, s tým, že žalobca nekonkretizoval, akú konkrétnu škodu resp. jej náhradu požaduje titulom akého konkrétneho rozhodnutia. Z uvedeného vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody jednak titulom nezákonných rozhodnutí (§ 5 zák. č. 514/2003 Z.z.) ako aj titulom zadrżenia alebo iného pozbavenia osobnej slobody (§ 7 zák. č. 514/2003 Z.z.). V žalobcom označenom 2. trestnom konaní prokurátor Okresnej prokuratúry Revúca uznesením sp. zn. 1Pv/279/18/6608-6 zo dňa 29.11.2018 sťažnosť žalobcu ako obvineného proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia zamietol a následne podal proti žalobcovi obžalobu. Uvedenú situáciu rieši ustanovenie § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., a za štát je za daných podmienok oprávnená konať Generálna prokuratúra SR. V 1. trestnom konaní síce žalobca sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia a o začatí trestného stížania nepodal, preto doslovné znenie § 4 ods. 1 písm. f) zákona síce naplnené nebolo, avšak prokurátor vo veci podal obžalobu a za prípadné nezákonné rozhodnutie v súdnej veci nemožno považovať iba uznesenie o vznesení obvinenia, ale v spojení s ním aj podanie obžaloby na súde, ktoré je zavŕšením zhromažďovania dôkazov v tom úseku trestného konania, ktoré predchádza konaniu na súde. Súd preto uzavrel, že za štát je v prípade nároku na náhradu škody spôsobenú nezákonnými rozhodnutiami, t.j. uzneseniami o vznesení obvinenia a podanými obžalobami, oprávnená konať Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Čo sa týka nároku na náhradu škody (nemajetkovej ujmy) titulom zadrżenia žalobcu, z vyšetrovacích spisov v jednotlivých trestných konaniach vyplýva, že v 1. trestnom konaní (sp. Zn. OT/37/2018) došlo k obmedzeniu osobnej slobody žalobcu v zmysle § 85 Trestného poriadku povereným príslušníkom policajného zboru, a to bez záväzného pokynu prokurátora a v 2. trestnom konaní (sp. zn. 2T/205/2018) došlo k obmedzeniu osobnej slobody žalobcu taktiež povereným príslušníkom policajného zboru v zmysle § 85 trestného poriadku bez záväzného pokynu prokurátora. Čo sa teda týka náhrady škody titulom nezákonného zadrżenia, je príslušným orgánom na konanie v mene Slovenskej republiky Ministerstvo vnútra SR podľa § 4 ods. 1 písm. b) bod 2 Zákona č. 514/2003 Z.z.

35. Žalobca sa v tomto konaní domáhal nároku na náhradu škody, ktorá pozostáva jednak z trov právneho zastúpenia uhradených obhajcovi v 2. trestnom konaní vo výške 311,84 Eur a z nemajetkovej ujmy vyčíslenej (po zmene žaloby) vo výške 3 000 Eur. Svoj nárok odvodzoval, ako bolo vyššie uvedené, jednak v zmysle § 5 zákona č. 514/2003 Z.z. titulom nezákonných rozhodnutí, za ktoré žalobca považoval uznesenie povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 27.09.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-36/DI-RA-2018, ktorým bolo v zmysle § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stížanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr. poriadku vznesené obvinenie Y. U., obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry v Revúcej na obvineného Y. U. vedenú pod sp. zn. 1Pv 244/18/6608-5 zo dňa 29.09.2018, uznesenie povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 13.11.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-44/DI-RA-2018, ktorým bolo v zmysle § 199 ods. 1 Tr. poriadku začaté trestné stížanie a súčasne podľa § 206 ods. 1 Tr.

poriadku vznesené obvinenie Y. U. a obžalobu prokurátora Okresnej prokuratúry v Revúcej na obvineného Y. U. vedenú pod sp. zn. 1Pv 279/18/6608-7 zo dňa 29.11.2018, ako aj titulom rozhodnutí o zatknutí, zadržení žalobcu a obmedzení jeho osobnej slobody v oboch trestných konaniach v zmysle § 7 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca bližšie nešpecifikoval nemajetkovú ujmu, ktorá mu vznikla v súvislosti s jednotlivými nezákonnými rozhodnutiami, resp. s nezákonnými zadrženiami. Uviedol však, že v druhom trestnom stíhaní bolo zasiahnuté do osobnostných práv žalobcu vo vyššej miere aj vzhľadom na to, že to bolo v čase, keď už bol za predošlý skutok oslobodený spod žaloby, síce ešte neprávoplatne. Súd sa preto zaoberal jednotlivými nárokmi, z ktorých pozostáva uplatnený nárok na náhradu škody ako aj jednotlivými právnymi titulmi a skutkovými okolnosťami, na základe ktorých si žalobca uvedený nárok uplatnil a taktiež naplnením predpokladov na priznanie uvedených nárokov.

Trovy obhajoby:

36. Čo sa týka nároku žalobcu na náhradu škody pozostávajúcej z vyplatených trov obhajoby v sume 311,84 Eur, súd mal tak preukázať, že žalobcovi vznikla škoda v dôsledku trestného stížania (v poradí 2.) vedeného voči jeho osobe, v rámci ktorého žalobcu zastupoval splnomocnený obhajca. Vznesenie

obvinenia je procesným úkonom, ktorým bolo určené procesné postavenie žalobcu v trestnom konaní ako obvineného. Od tohto okamihu bolo možno proti osobe žalobcu použiť prostriedky, ktoré poskytuje Trestný poriadok proti obvinenému. Na druhej strane aj žalobca mohol uplatňovať práva, ktoré mu prislúchali ako obvinenému. Vzhľadom na uvedené, existuje potom priama príčinná súvislosť medzi uznesením o vznesení obvinenia a vznikom trov trestného konania, nakoľko od tohto okamihu vzniklo žalobcovi právo a zároveň potreba zvoliť si v trestnom konaní obhajcu. Vzhľadom k tomu, že sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o vznesení obvinenia bola prokurátorom zamietnutá a prokurátor po skončení vyšetrovania podal na žalobcu obžalobu, pričom súdne konanie voči žalobcovi skončilo právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom (nakoľko skutok, ktorý sa kládol za vinu žalobcovi nebol trestným činom), vznesenie obvinenia žalobcovi a podanie obžaloby voči navrhovateľovi je potrebné považovať za nezákonné v zmysle § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. a to aj napriek tomu, že formálne nebolo zrušené. Zároveň, ako to vyplýva zo spisu Okresného súdu Revúca sp. zn. 2T/205/2018, obhajcom účtované trovy v celkovej výške 311,84 Eur boli účtované správne a v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je preto nutné tieto trovy považovať za škodu, ktorá navrhovateľovi vznikla a zároveň súd uzatvára, že sú splnené podmienky vyžadované ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.. V tejto časti nároku bola taktiež splnená podmienka § 6 ods. 2 uvedeného zákona, nakoľko voči uzneseniu o vznesení obvinenia vydanom v uvedenom 2. trestnom konaní podal žalobca sťažnosť. Súd preto žalobe v uvedenej časti vyhovel.

Nemajetková ujma:

37. Keďže žalobca v žalobe a v návrhu na zmenu žaloby nárok na náhradu nemajetkovej ujmy uplatňoval takpovediac osobitne od nároku na náhradu škody, považuje súd za potrebné uviesť, že samotný nárok na náhradu nemajetkovej ujmy je nutné posudzovať ako súčasť nároku na náhradu škody, čo jednak vyplýva zo systematického zaradenia náhrady nemajetkovej ujmy v zákone č. 514/2003 Z.z. pod „spôsob a rozsah náhrady škody“ ako aj z dôvodovej správy k uvedenému zákonu, v zmysle ktorej: „v novom zákone bolo potrebné rozšíriť súčasné chápanie práva na náhradu škody ako práva na náhradu skutočnej majetkovej škody aj na chápanie náhrady škody ako „spravodlivého zadosťučinenia“. Tým sa rozšírili možnosti uplatnenia nároku na náhradu škody nielen na náhradu skutočnej majetkovej škody, ale aj na náhradu nemajetkovej ujmy. Náhrada škody by mala predstavovať „spravodlivé zadosťučinenie“ a zahŕňať napríklad peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy (morálnu ujmu), ako aj iné formy zadosťučinenia (napr. verejné ospravedlnenie, uverejnenie zrušujúceho rozsudku a stručného znenia odôvodnenia a pod.). Tá by mala zahŕňať ujmu spôsobenú poškodením občianskej cti, spôsobenú poškodením dobrej povesti, v dôsledku morálneho utrpenia v prípade zadržania, väzby, výkonu trestu odňatia slobody alebo ochranného opatrenia, v dôsledku sťaženia spoločenského uplatnenia, inú preukázateľnú (a tiež preukázanú) nemajetkovú ujmu.“

38. Súd sa najmä zaoberal tým, či boli splnené všetky predpoklady (§ 6 ods. 1 a 2 a § 17) na jej priznanie. Keďže žalobca požadoval priznanie nemajetkovej ujmy aj titulom uznesení o vznesení obvinenia a podania obžaloby v jednotlivých trestných konaniach ako aj titulom rozhodnutí o zadržaní v týchto dvoch konaniach, avšak bližšie nešpecifikoval, akú časť nemajetkovej ujmy žiada vo vzťahu ku konkrétnym právnym titulom, bolo potrebné skúmať splnenie predpokladov na priznanie uvedeného nároku jednak z pohľadu jednotlivých rozhodnutí a titulov, od ktorých uvedený nárok žalobca odvodzuje ale aj v súvislosti s jednotlivými trestnými konaniami ako celkom.

39. V poradí prvé trestné konanie začalo voči žalobcovi na základe uznesenia povereného príslušníka PZ Okresného riaditeľstva PZ v Revúcej, Odboru poriadkovej a dopravnej polície, Okresného dopravného inšpektorátu v Revúcej zo dňa 27.09.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-36/DI-RA-2018. Súd ustálil, že na priznanie nároku na náhradu škody (a teda aj nemajetkovej ujmy) nie je potrebné, aby rozhodnutie bolo formálne zrušené, ale postačuje ak konanie skončí oslobodzujúcim rozsudkom. Uvedená podmienka v prvom trestnom konaní splnená bola. V uvedenom trestnom konaní však nebola splnená podmienka zmysle § 6 ods. 2 zákona, keďže žalobca proti vyššie uvedenému uzneseniu o vznesení obvinenia nepodal riadny opravný prostriedok, ktorým je sťažnosť. Žalobca v tejto súvislosti argumentoval, že v tomto konaní bol daný dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý nebolo potrebné vyžadovať splnenie podmienky podania riadneho opravného prostriedku proti uvedenému uzneseniu, nepodanie sťažnosti v trestnom konaní, v ktorom bol zastúpený obhajcom zdôvodnil taktikou obhajoby, keď ako obhajca uviedol, poznajú určité postupy obhajoby a vie, že keby sťažnosť podal, nemohol by už napríklad v ďalšom konaní uzavrieť s prokurátorom dohodu o vine a treste. Taktiež poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/231/2018. V odôvodnení krajský súd okrem iného

uviedol, že z ustanovenia § 6 ods. 1, 2 zákona aj vzhľadom na doterajší výklad právnej normy nemožno vyvodiť nevyvrátiteľnú domnienku, že nepodanie sťažnosti proti obvineniu si poškodený zavinil trestné stíhanie, ani liberalizačný dôvod, ktorý by úplne zabránil priznať náhradu škody, lebo by sa tým popieral účel a materiálna stránka právnej úpravy. Závery vyplývajúce z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia však súd nepovažuje za správne a udržateľné. Taktiež tvrdenia žalobcu o taktike obhajoby ako o dôvode hodnom osobitného zreteľa pre nepodanie riadneho opravného prostriedku obhajcom žalobcu v trestnom konaní považoval súd len za účelové špekulácie. Naopak súd sa v tejto súvislosti priklonil k argumentácii žalovaného vychádzajúcej okrem iného aj zo záverov rozhodnutia NS SR č.k. 5Cdo 173/2015, v zmysle ktorého postavenie prokurátora v trestnom konaní a jemu zverená zodpovednosť za dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní vrátane možnosti zrušiť nezákonné rozhodnutie policajta, nemá bez ďalšieho žiaden význam ani vplyv na splnenie podmienky priznania náhrady škody voči štátu vyplývajúcej z ustanovenia § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. Zákonnodarca v tomto ustanovení podmienil priznanie náhrady škody poškodenému voči štátu výslovne splnením povinnosti zo strany poškodeného spočívajúcej vo využití riadnych opravných prostriedkov proti nezákonnému rozhodnutiu. Ide o určitý druh prevenčnej povinnosti kladenej zákonom č. 514/2003 Z.z. na poškodeného vychádzajúci zo zásady „právo patrí bdelym, pozorným, ostražitým, bedlivým,, - „nech si každý chráni svoje práva“ („vigilantibus iura scripta sunt“) ovládajúcej súkromné právo. Jej zmyslom je, aby poškodený vlastným aktívnym konaním zabránil vzniku škody alebo aspoň zredukoval jej rozsah tým, že nezákonné rozhodnutie bude na podklade jeho opravného prostriedku podrobené prieskumu zákonnosti a prípadne zrušené príslušným orgánom v čo najskoršom možnom štádiu konania. V tomto smere pritom nie je rozhodujúce, či takýto opravný prostriedok aj bude úspešný, dôležité je len to, že poškodený využil možnosti dané mu procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie svojich práv. Keďže zákon v tomto smere neprípúšťa žiadne výnimky, uvedené platí aj pre nezákonné rozhodnutia vydané v trestnom konaní, a to aj vo fáze prípravného konania. Splnenie tejto povinnosti poškodený nemôže prenášať na prokurátora a napokon už podaním sťažnosti proti vznesenému obvineniu od počiatku deklaruje svoju nevinu a nezákonnosť rozhodnutia. Opačný výklad by v podstate znamenal, že táto povinnosť sa neuplatní, pokiaľ v konaní vystupuje dozorujúci orgán štátu s kompetenciou zrušiť nezákonné rozhodnutie, čo však nezodpovedá zákonnému zneniu. Rovnako by to tiež znamenalo absolútnu pasivitu poškodeného, ktorý napriek tomu, že mal zákonnú možnosť ovplyvniť rozsah škody, túto nevyužil a preniesol ju na iný subjekt s odlišnými úlohami a záujmami v konaní. Súčasne by to viedlo k obchádzaniu základného procesného inštitútu, ktorým riadne opravné prostriedky sú a ktoré sú zákonom priamo určené k náprave nezákonností, ktorých sa poškodený podľa zákona č. 514/2003 Z.z. dovoľáva a z ktorých svoj nárok na náhradu škody odvodzuje. Súd poukazuje taktiež na to, že žalobca bol v uvedenom trestnom konaní zastúpený obhajcom, ktorý ako osoba s právnickým vzdelaním brániaci záujmy žalobcu mal o to viac využiť všetky dostupné procesnoprávne prostriedky na uplatňovanie a bránenie práv klienta v trestnom konaní a zodpovednosť za nesplnenie si tejto podmienky obhajcom žalobcu resp. žalobcom samotným podľa názoru súdu nemožno prenášať na žalovaného.

40. Nakoľko tak v 1. trestnom konaní nebola splnená formálno-právna podmienka priznania náhrady škody titulom nezákonného rozhodnutia podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., t.j. že žalobca proti nezákonnému rozhodnutiu nepodal riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov, ktorým bola v tomto konaní sťažnosť obvineného proti uzneseniu o vznesení obvinenia, a zároveň súd nezistil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nevyžadovanie splnenia tejto podmienky, súd náhradu škody v podobe nemajetkovej ujmy titulom uznesenia o vznesení obvinenia a obžaloby v poradí prvom trestnom konaní (sp. zn. OT/37/2018) žalobcovi nepriznal.

41. V poradí druhom trestnom konaní vedenom proti žalobcovi mal súd preukázané splnenie všetkých predpokladov na priznanie náhrady škody podľa § 6 ods. 1 a 2 zákona. Ako už súd vyššie konštatoval, právoplatný oslobodzujúci rozsudok má rovnaké účinky ako formálne zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu nemajetkovej ujmy sa súd zaoberal tým, či samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. Judikatúra sa ustálila v závere, že každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti meritórneho rozhodnutia prihliada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Už samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr, ak sa jedná o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že

trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (viď rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 3 Co 118/2008 zo dňa 25.03.2010). Súd má teda za to, že samotné trestné stíhanie žalobcu je zásahom do jeho súkromného života, cti a dobrej povesti takej intenzity, že je namieste priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

42. Určenie samotnej výšky nemajetkovej ujmy je ponechané na úvahu súdu a v zmysle naposledy novelizovaného znenia zák. č. 514/2003 Z.z. je limitované len ustanovením § 17 ods. 4 zákona, v zmysle ktorého výška náhrady nemajetkovej ujmy priznanej podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu a zároveň súd v zmysle § 17 ods. 3 zákona prihliada na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Súd riadiac sa vyššie uvedenými úvahami a právnymi predpismi mal za to, že už len samotným vedením trestného stíhania na základe uznesenia o vznesení obvinenia došlo u žalobcu k takým zásahom do jeho psychickej, súkromnej a rodinnej sféry, že bolo dôvodné mu priznať finančné zadosťučinenie. Súdu je známe stanovisko NS ČR sp. zn. Cpjn 206/2010 ešte z roku 2011, v zmysle ktorého by sa výška odškodnenia za rok trvania konania mala pohybovať od 600 do 800 Eur a taktiež sú súdu známe viaceré rozhodnutia slovenských súdov vo veci náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci (napr. rozhodnutie NS SR sp.zn. 7Cdo/500/2014, rozhodnutie KS v Nitre sp.zn. 7Co/118/2019), no taktiež súd zastáva názor, že v súlade s účelom zákona č. 514/2003 Z. z. a inštitútu náhrady nemajetkovej ujmy nie je len mechanicky porovnávať viaceré prípady a výšky odškodnenia, ale je potrebné starostlivo prihliadnuť na osobitosti každého z nich najmä z pohľadu kritérií uvedených v ust. § 17 ods. 3 zákona. Súd tak priznal žalobcovi z dôvodu vedenia trestného stíhania (v poradí druhého) voči žalobcovi v trvaní 4 mesiacov a 1 dňa sumu 600 Eur. Prihliadol pritom najmä na to, že žalobca bol opakovane trestne stíhaný za rovnaký skutok, pre ktorý už bol skorším (v tom čase neprávoplatným) rozhodnutím súdu oslobodený z dôvodu, že sa nejedná o trestný čin. Konanie orgánov činných v trestnom konaní tak žalobca dôvodne pociťoval ako určité úmyselné, priam šikanózne konanie voči jeho osobe. Intenzita zásahu do jeho osobnostných práv a spôsobená nemajetková ujma bola podstatne vyššia ako v prípade prvého trestného stíhania, nakoľko takýmto postupom boli značne narušené aj legitímne očakávania žalobcu vo vzťahu k postupu verejných orgánov. Na uvedenej skutočnosti nemohlo nič zmeniť to, z akých príčin a pohnútok orgány činné v trestnom konaní takto postupovali a poukaz žalovaného na postup v inom konaní (sp. zn. OT/23/2016), ktoré navyše prebiehalo za účinnosti iných pre posúdenie veci podstatných predpisov (v tom čase ešte nebol účinný zákon č. 106/2018 Z.z. o prevádzke vozidiel v cestnej premávke), súd považoval za neadekvátny. Z výpovede žalobcu ako aj jeho manželky vyplynulo, že žalovaný sa v súvislosti s vedeným trestným stíhaním ako aj zadržaním trápil, inokedy býval veselý človek, rozprával o prácach okolo domu, v čase trestného stíhania tomu tak nebolo. Súd taktiež zohľadnil zníženie vážnosti a cti žalobcu, ako aj zásah do jeho rodinných vzťahov a vplyv na jeho spoločenské uplatnenie. Žalobca síce nikde nepracoval a vedené trestné stíhanie neovplyvnilo jeho pracovnú uplatniteľnosť, avšak žalobca žije v malej obci, kde sa o jeho trestnom stíhaní a o tom, že ho „zobrali policajti“ povrávalo, žalobca musel ľuďom vysvetľovať čo sa stalo, hanbil sa. Veľký strach z osudu manžela mala aj jeho manželka, ktorej ľudia hovorili, že manžel môže byť aj tri mesiace zavretý vo väzbe. Za zásah do cti, dôstojnosti a dobrej povesti žalobcu mu súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy v sume 400 eur. Spolu tak za vo vzťahu k druhému trestnému stíhaniu začatému uznesením o vznesení obvinenia zo dňa 13.11.2018 pod sp. zn. ČVS:ORP-44/DI-RA-2018 a neskôr pokračujúcemu podaním obžaloby sp. zn. 1Pv/279/18/6608-7 priznal súd žalobcovi voči žalovanému náhradu škody v podobe nemajetkovej ujmy v sume 1000 Eur. Priznanie nemajetkovej ujmy vo vyššej miere nepovažoval súd vo vzťahu k druhému trestnému stíhaniu za dôvodné, nakoľko žalobca nebol spoločensky aktívnou osobou, nezúčastňoval sa obecného zastupiteľstva, nebol členom žiadnych spoločensky významných združení, kde by bola jeho účasť prebiehajúcim trestným stíhaním ovplyvnená, žalobca nikde nepracoval, a teda súd uzavrel, že vo sfére spoločenského a pracovného uplatnenia žalobcovi nemajetková ujma spôsobená nebola.

43. Žalobca v návrhu na zmenu žaloby zo dňa 17.02.2020 označil za tituly, na základe ktorých sa domáha nároku na náhradu škody a nároku na náhradu nemajetkovej ujmy aj rozhodnutia o zadržaní obvineného (žalobcu) a obmedzení jeho osobnej slobody v oboch trestných konaniach vedených proti žalobcovi. Ako už súd konštatoval v bode 33. odôvodnenia tohto rozsudku, vo veci náhrady škody titulom nezákonného zadržania a obmedzenia osobnej slobody nie je Generálna prokuratúra orgánom oprávneným zastupovať Slovenskú republiku. Zároveň súd v tejto súvislosti poukazuje na to, že v

žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalobca onačil ako tituly, na základe, ktorých žiadal priznať náhradu škody len uznesenia o vznesení obvinenia a obžaloby prokurátora v predmetných dvoch trestných konaniach, nie aj samotné zadržanie, resp. rozhodnutie o zatknutí alebo obmedzenie osobnej slobody žalobcu. Na to, aby mohol byť nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci resp. nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe alebo jeho nesprávnym úradným postupom priznaný v súdnom konaní, je potrebné tento nárok vopred predbežne prerokovať s orgánom príslušným podľa § 4 alebo § 11 zákona č. 514/2003 Z. z. Podľa § 16 ods. 1 uvedeného zákona musí byť zo žiadosti zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Súd aj na základe vyššie uvedeného nemohol žalobcovi priznať nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy z titulu nezákonného rozhodnutia o zatknutí resp. zadržania, keďže žalobca nepožiadaval o predbežné prerokovanie nároku aj z uvedeného dôvodu.

44. Ako už vyplýva z vyššie uvedených úvah súdu, tento sa nestotožnil s argumentom žalovaného, že vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, respektíve za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. K tomuto súd navyše uvádza, že hoci sa v rôznych štádiách trestného konania vyžaduje pre procesné úkony (začatie stíhania, vznesenie obvinenia, podanie obžaloby, rozhodnutie vo veci rozsudkom súdu) a ďalší postup v trestnom konaní rôzna miera pravdepodobnosti o spáchaní skutku podozrivým resp. obvineným, právoplatné rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby, z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok je trestným činom má za následok, že uznesenie o vznesení obvinenia navrhovateľovi a vedenie trestného konania proti jeho osobe bolo nezákonné a nesprávne. Žalovaná svoju procesnú obranu postavila aj na krátkej citácii právneho názoru vysloveného v Náleze Ústavného súdu SR zo dňa 13.11.2013, sp. zn. II. ÚS 163/2013, podľa ktorého „uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila“. Súd zdôrazňuje, že tento právny názor nie je v žiadnom prípade ustálený a podľa názoru súdu ho nemožno považovať za odklon od doterajšej ustálenej judikatúry už len preto, že sa ústavný súd v náleze, v ktorom tento právny názor vyslovil nedostatočne, resp. nijako nevysporiadal s dôvodmi a argumentmi, vyplývajúcimi z opačnej judikatúry, vyvíjajúcej sa v období minimálne posledných 20tich rokov. Zároveň súd poukazuje na to, že uvedeným nálezom bola riešená iná právna otázka a to otázka stretu uplatňovania nároku na náhradu škody titulom uznesenia o vznesení obvinenia a titulom nezákonného rozhodnutia o väzbe ako aj otázka premlčania nároku na náhradu škody. Súd tu poukazuje na Judikatúru najvyšších súdnych inštancií ČR a SR, vrátane judikatúry Ústavného súdu ČR a SR, ktorá vyvodila nárok na náhradu škody v takýchto prípadoch z ochrany práva jednotlivca na súdnu ochranu zakotveného v čl. 36 ods. 3 Listine základných práv a slobôd, ktorá bola prijatá ako Ústavný zákon č. 23/1991 Zb. a čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, imanentnou súčasťou ktorého je právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom a z princípu materiálneho právneho štátu. Zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola za splnenia zákonných podmienok odčinená. Právny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré skončilo oslobodením spod obžaloby (pozn. súdu ipso facto zrušením odsudzujúceho rozsudku) je potrebné hľadať nielen v ustanovení čl. 36 ods. 3 Listiny ale všeobecne v rovine predovšetkým čl. 1 ods. 1 Ústavy, teda v princípoch právneho štátu. Ak má štát byť skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, či za konanie, ktorým štátne orgány alebo orgány verejnej moci priamo zasahujú do základných práv jednotlivca.. Inak povedané, ak má byť jednotlivec povinný sa obmedzujúcim úkonom trestného stíhania, či úkonom s ním vecne spojeným podrobiť, musí v podmienkach materiálneho právneho štátu existovať záruka, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nespáchal, dostane sa mu odškodnenie za všetky úkony, ktorým bol podrobený. Pokiaľ by takáto perspektíva neexistovala, nebolo by možné trvať na povinnosti jednotlivca takéto obmedzenia v rámci trestného stíhania znášať. (viď napr. rozsudok NS ČR 1Cz 6/1990, rozsudok NS SR 1Cdo 53/93, uznesenie NS SR 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 18.8.2010, uznesenie NS SR zo

dňa 30. 11. 2009, sp. zn. 4 Cdo 183/2009, Nálezy ÚS ČR III.ÚS 2201/2010 zo dňa 11.4. 2013, IV. ÚS 642/05 zo dňa 28.8.2007, II. ÚS 590/08 zo dňa 17.6.2008, III. ÚS 1976/09 z 13.12.2001 a Pl.ÚS 35/09 zo dňa 6.12.2011, ako aj Nález ÚS SR zo dňa 24.3.2011, sp. zn.ÚS 25/2011). Okresný súd sa zároveň vysporiadal i s námietkou žalovaného poukazom na rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Lavrechov proti Českej republike a konštatuje, že uvedené rozhodnutie sa týka úplne inej problematiky súvisiacej s prepadnutím majetku ako peňažnej záruky za väzbu a z tohto rozhodnutia vyplýva, že sťažovateľ svojím konaním trestné konanie skutočne skomplikoval a prepadnutie záruky si zaviniť sám, čo nie je predmetom resp. nebolo predmetom trestného konania v prejednávacom prípade, a preto súd na toto rozhodnutie takisto nemohol prihliadať.

45. Súd teda vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že v predmetnej veci škoda navrhovateľovi bola spôsobená činnosťou orgánu verejnej moci (Okresnou prokuratúrou Revúca) pri výkone verejnej moci, jeho nezákonným rozhodnutím, na ktoré je nutné hľadieť ako na zrušené, pričom škoda navrhovateľovi vznikla v priamej príčinnej súvislosti s týmto rozhodnutím. Za škodu, ktorá vznikla v príčinnej súvislosti s týmto nezákonným rozhodnutím, je pritom potrebné považovať majetkovú ako aj nemajetkovú ujmu, ktorá žalobcovi vznikla v trestnom konaní proti nemu vedenom alebo v súvislosti s ním a to už od vykonateľnosti uznesenia o vznesení obvinenia, s poukazom na § 6 ods. 3 Zák. č. 514/ 2003 Z. z., až do právoplatného skončenia trestného konania.

46. Žalobca si pri zmene žaloby zároveň uplatnil aj nárok na náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 130,97 Eur, spočívajúcich vo vynaložených finančných prostriedkoch na náklady právneho zastupovania pri podaní žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Žalobcov nárok na náhradu škody vo výške 3311,84 Eur bol predbežne prerokovaný v súlade s ustanovením § 16 zákona č. 514/2003 Z. z. a nebol zo strany žalovaného uspokojený. Keďže bol žalobca pri podaní predmetnej žiadosti zastúpený advokátom, ktorý si za uvedený úkon účtoval tarifnú odmenu, ktorú žalobca uhradil, vznikli tak žalobcovi náklady spojené s uplatnením pohľadávky voči žalovanému zo zodpovednosti štátu za náhradu škody. Súd považoval za dôvodné priznať žalobcovi uvedený nárok, nakoľko na úspešné bránenie práva pre žalobcu, ktorý nevie čítať, ani písať, bolo zastúpenie advokátom pri predbežnom prerokovaní jeho nároku na Generálnej prokuratúre jednoznačne dôvodné, priam nevyhnutné. Súd však za účelné a dôvodné považoval náklady právneho zastúpenia len do výšky tarifnej odmeny za úkon právnej služby vyrátaný z výšky škody, ktorú súd priznal žalobcovi v tomto konaní, t.j. zo sumy 1311,84 Eur. V čase, keď si obhajca žalobcu odmenu za uvedený úkon účtoval, síce nemal inú možnosť pre jej výpočet, a postupoval pri ňom správne, súd by však priznaním uvedených nákladov v plnej výške založil zjavne nespravodlivý stav a precedens, kedy by boli žalobcom, uplatňujúcim si náhradu škody v akýchkoľvek, aj „astronomických“ sumách, ktoré by súdom boli len v nepatrnej časti priznané, priznávané neprimerane vysoké a nereálne náklady spojené s uplatnením ich nárokov. Súd preto žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi titulom nákladov spojených s uplatnením pohľadávky sumu 71,21 Eur pozostávajúce z tarifnej odmeny za spracovanie a podanie žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 61,41 Eur a príslušného režijného paušálu vo výške 9,80 Eur.

47. Žalovaný sa dostal do omeškania v zmysle § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. dňom oznámenia Generálnej prokuratúry SR žalobcovi, že jeho nárok neuspokojí. Preto počnúc od 11.07.2019, kedy bolo žalobcovi odmietnutie jeho žiadosti Generálnou prokuratúrou SR doručené, je žalovaný v omeškaní s náhradou škody žalobcovi, a to tak v časti škody spočívajúcej v trovách obhajoby ako aj v časti nemajetkovej ujmy. Súd sa nestotožnil s argumentáciou žalovaného v jeho vyjadrení zo dňa 28.02.2020, že rozsudok o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy má konštitutívny charakter vo vzťahu k uvedenému nároku, a preto žalovaný nemôže byť do momentu vydania takéhoto rozsudku v omeškaní. Za ne správny a už prekonaný považuje taktiež uvedený záver vyplývajúci z rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/185/2011 zo dňa 14.03.2012, na ktorý žalovaný v uvedenom podaní taktiež poukázal. Ako už súd v bode 35. odôvodnenia uviedol, nárok na nemajetkovú ujmu je súčasťou nároku na náhradu škody, preto aj omeškanie s týmto nárokom sa spravuje ustanovením § 16 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z. Podporne súd poukazuje na odborný článok s názvom „Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy“ uverejnený na webovej stránke <https://www.fridrichpalko.sk/clanky/narok-na-nahradu-nemajetkovej-ujmy>, v zmysle ktorého zákonodarca s účinnosťou od 1.7.2014 na základe zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci na rozhodnutia spôsobujúce nemajetkovú ujmu vydané štátom pri výkone verejnej moci od 1.7.2004 podľa jeho §-u 17 s marginálnou rubrikou „Spôsob a rozsah náhrady škody“ zaviedol okrem skutočnej škody a ušlého zisku aj ustanovenia o náhrade nemajetkovej

ujmy. Z toho je zrejmé, že zákonodarca s účinnosťou od 1.7.2004 chcel, aby sa pod pojmom náhrada škody rozumela aj náhrada nemajetkovej ujmy. Súd preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi úrok z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka vo výške 5 % ročne zo sumy 1 311,84 Eur od 11.07.2019 do zaplatenia.

48. V prevyšujúcej časti súd žalobu zo všetkých vyššie uvedených dôvodov zamietol.

49. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobca má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu, nakoľko mal vo veci úspech v takmer celej časti uplatneného nároku. Neúspech žalobcu vo veci predstavovala len časť nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ako príslušenstva, ktorá vzhľadom k jeho úspechu je len nepatrná a navyše súd ustálil, že uvedený nárok bol vyčíslený správne z požadovanej sumy, no priznať ho bolo spravodlivé len z prisúdenej sumy. Zároveň preto mu súd priznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Pri nároku na náhradu škody spočívajúcom v náhrade nemajetkovej ujmy mal súd za to, že žalobca bol taktiež úspešný v plnej miere, aj keď súd výšku nemajetkovej ujmy určil v nižšej, ako žalobcom požadovanej sume a vychádzal z toho, že pri nároku, ktorého výška závisí od úvahy súdu, resp. od znaleckého posudku nemožno považovať žalobcu za neúspešného, ak mu bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu ((In: ŠTEVČEK, M.; FICOVÁ, S.; BARICOVÁ, J.; MESIARKINOVÁ, S.; BAJÁNKOVÁ, J.; TOMAŠOVIČ, M. et al.: Civilný sporový poriadok. Komentár. C. H. Beck, Praha 2016, s. 926 - 927). V zmysle rozsudku Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10Co/191/2017 zo dňa 13.12.2017 „Zásadu úspechu vo veci (§255 CSP) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobkyňa v predmetnej veci preto bolo nevyhnutné považovať za plne procesne úspešnú (späťvzatie sa týkalo iba násobkov, nie základu), keďže mala plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jej procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Na základe uvedeného, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami odvolací súd priznal žalobkyni právo na plnú náhradu trov (celého) konania, avšak iba z prisúdenej sumy.“

50. Súd preto priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu z prisúdenej sumy.

51. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP. Súd preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v dvoch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku. Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (ust. § 38 zákona č. 233/1995 Z.z.) a ktorého vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (ust. § 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).